

ВИРОБНИЧА ПРАКТИКА ПО КЛІНІЧНІЙ ФАРМАЦІЇ - НЕОБХІДНА СКЛADOVA ОСВІТНЬО-ПРОФЕСІЙНОЇ ПРОГРАМИ ПІДГОТОВКИ СУЧАСНОГО ПРОВІЗОРА

Місюрьова С. В., Пропіснова В. В., Семенов А. М., Сахарова Т. С., Андреева О. О.

Національний фармацевтичний університет, м. Харків, Україна

Основною метою професійної діяльності провізора на сучасному етапі є підвищення ефективності і безпеки лікарської терапії. Істотна роль у цьому належить фармацевтичній опіці, яка, перш за все, має за мету прийняття провізором відповідальності перед конкретним пацієнтом за результат лікування лікарськими препаратами.

Роль фармацевтичної опіки істотно зростає в умовах поширення самолікування, коли провізор в аптеці стає основним консультантом пацієнта. У рамках проведення фармацевтичної опіки провізор повинен: з'ясувати для лікування якого захворювання необхідний лікарський препарат, чи немає у пацієнта симптомів, що вимагають термінової консультації лікаря, порадити не тільки лікарський препарат, але і вибрати оптимальну лікарську форму, розповісти про особливості прийому препарату, вплив на дію препарату віку, статі, стану супутніх органів, про час доби, оптимальний для прийому даних ліків, попередити про можливі побічні ефекти, взаємодії препарату з їжею та іншими лікарськими препаратами, і т.д.

Усі ці навички і набувають студенти 5 курсу спеціальності «Фармація» під час проходження виробничої практики по клінічній фармації, яка проводиться в аптеці на робочому місці провізора «біля першого столу». Студенти під час практики вчаться застосовувати алгоритм розподілення пацієнтів на тих, що "вимагають" і "не вимагають" лікарської консультації, здійснювати вибір оптимальних безрецептурних лікарських препаратів у кожному конкретному випадку, визначати раціональні шляхи і режими їхнього введення у хворих різного профілю. Одночасно засвоюються навички збору лікарського, алергологічного анамнезу, аналізу рецептів та їхньої корекції. Студенти мають змогу набути перший досвід безпосереднього спілкування з пацієнтом чи з членами його родини, а при необхідності і з лікарем; оволодівають навичками підвищення комплайєнтності пацієнтів до призначеного лікування. Також вони набувають навичок здійснення фармацевтичної опіки окремих категорій пацієнтів (старі, діти, вагітні тощо), які вимагають від фармацевта підвищеної уваги, так як ризик розвитку побічної дії ліків у них значно вище, а наслідки для здоров'я можуть бути значно важчими, ніж для "середнього" пацієнта.

Співробітниками кафедри клінічної фармакології та клінічної фармації під керівництвом професора Зупанця І. А. було розроблено навчальний посібник (робочий журнал) «Звіт про проходження виробничої практики з клінічної фармації». Заповнюючи цей журнал, студент слідує певному алгоритму виконання поставлених перед ним завдань в ході отримання навичок роботи на робочому місці провізора «за першим столом». Обсяг виконаної роботи відповідає змісту програми дисципліни «Виробнича практика з клінічної фармації» підготовки спеціаліста зі спеціальності 7.12020101 «Фармація» фармацевтичних факультетів вищих медичних (фармацевтичних) навчальних закладів III-IV рівнів акредитації. Результати практики студенти захищають на початку навчального семестру у ході співбесіди з керівником практики від кафедри. Це дає змогу оцінити рівень засвоєння практичних навичок, володіння теоретичним матеріалом та вмінням проведення фармацевтичної опіки з реальної ситуації в аптеці.

Досвід проведення виробничої практики з клінічної фармації показує, що така практика є гарантією високої якості підготовки сучасного провізора, який є з'єднуючою ланкою між лікарем, ліками та пацієнтом.